

give den til at gjøre Noget, eller som en Forpligtelse, vi paalægge den at udføre, men kun som en Frihed vi give den. I den Forstand vil jeg med Fornøielse lægge, som der er ytret, en „Dictaturmagt“ i Regjeringens Haand. Jeg siger med Flid i Regjeringens og ikke i Ministeriets, fordi jeg kun kan tænke mig Regjeringen med en Monarch i Spidsen, og ikke kan tænke mig et Ministerium, som her skulde raade ene tiltrods for os og tiltrods for Kongen (Hør! Hør!).

Premierministeren: Jeg skal i denne Sag, hvis Discussion allerede har været længe og vist ikke er ført uden Lidenskab, bestræbe mig for at udtale mig i al Korthed og med al Kulde. Det er isærdeleshed den politiske Deel af Sagen, som har afgivet Midlet for de Rigsdagsmænd, som votere mod Loven. Det er blevet sagt, at Ministeriet og isærdeleshed Fællesministrene stræbe efter et „Dictatur“ og ville benytte forskjellige Midler, hvoriblandt navnlig denne Lov, hvis den bliver vedtagen, som Mittel til at vænne Rigsdagen og Folket til et ministerielt Dictatur; jeg afviser med Uvillie en saadan Beskyldning (Hør!).

Det er ligeledes blevet sagt, at Ministeriet ved at bevæge Rigsdagen til at gaae ind paa saadanne Lovforslag som nærværende, vilde virke til, at man vænnedes til Absolutismen, og vilde søge at tilbageføre Absolutismen. Mistanken herom afviser jeg ligeledes fra Ministeriet med Uvillie (Hør!).

Det er fremdeles blevet sagt og stærkt fremhævet: „saalænge man ikke seer Stridt gjort til Dannelsen af en Fællesforfatning, saalænge bør man ikke indrømme Ministeriet Muligheden af paa denne Maade igennem Speciallove og ad den administrative Vet at consolidere Monarchiet.“ Heri indeholdes den samme Mistanke, nemlig at det ikke er Ministeriets Hensigt at tilraade Hs. Majestæt at arbejde henimod Formaalet for en Fællesforfatning. Kongen har udtalt ligeoverfor Udtlandet og ligeoverfor sine Undersaatter i samtlige Landsdele, at det er hans faste og bestemte Villie at tilvejebringe en Fællesforfatning (Hør! Hør!). Dette Ministerium, som staar paa denne dobbelte Udtalelse som sin Basis, og som navnlig i Forholdet til Kongen

som Raad ligeoverfor hele Folket i alle Landsdele staar paa den kongelige Udtalelse af 28de Januar 1852, kan aldrig ville vige fra denne Basis, ligesaa lidet som det kan eller vil tilraade Kongen at afvige derfra (Hør!). Jeg nærer derhos den Overbeviisning, at intet andet Ministerium vil kunne følge en saadan Vet (Hør!), hvad enten vi saa blive erstattede af dette eller hiint Ministerium fra denne eller hiin Side i Forsamlingen. Det er min Overbeviisning, at den Vet, som saaledes er indsaaret, maa vedblive at følges, dersom der ikke skeer Revolutioner i Europa, hvilket Ingen kan bedømme, og som jeg ikke forudsætter eller ventter. Altsaa, mine Herrer! Kongen vil ved Hjælp af sine ansvarlige Raadgivere tilvejebringe og gjennemføre en Fællesforfatning (Hør!). Men, kan man sige, Forsikringen derom er ikke nok, Beviiset burde ligge paa Thronets Bord (Ja! Ja!), Udkastet til en Fællesforfatning burde ligge her (Ja! Hør!). Nei, mine Herrer! det kan det ikke; thi Hindringerne derimod ere ikke sjernede, Fællesforfatningen for hvilket som helst Monarchie maa være grundet paa dettes Tilværelse (Hør!), men Monarchiet er ikke til (Jo! Jo!). Nei, det er ikke til, forinden den Arvelov existerer, som endnu ikke har fundet sin Løsning heri Rigsdagen (Hør!). Det er endelig blevet sagt, navnlig hvad den foreliggende Lov angaaer, at det er umuligt at gjøre det derved tilsigtede Stridt, fordi ethvert fremtidigt Stridt, enhver Forandring, som Lidterne kunde medføre som nødvendig i disse Anliggender, vilde blive undergivet 3 besluttende Forsamlinger. Det er aldrig blevet udtalt fra Ministeriets Side, at dette skulde blive Tilfældet (Hør!); den kongelige Kundgjørelse af 28de Jan. 1852 indeholder de fornødne Antydninger af, hvorledes det hele hertil hørende Forhold vil blive. Jeg kan og skal naturligvis ikke her indlade mig paa Grundtrækkene af en eventuel Fællesforfatning eller dens Form eller noget dertil Hørende; thi det ligger ikke for, og jeg har allerede nævnt, hvorfor det ikke kan ligge for, men Saameget kan Enhver læse sig til i Bekjendtgjørelsen af 28de Januar, at hvad der er Gjenstand for Fællesforfatningen og deri declareret og betegnet som Fællesforfatningsgjenstande, vil blive underkastet Behandling af